

ÜNİVERSİTE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİNE BAKIŞ AÇILARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Aydın ÜNAL¹, Bahtiyar DURSUN², Selçuk ÖZKAN³, Sultan Mehtap İZMİRLİ⁴,
Ahmet ALTAY⁵, Seda AKIN GÜRDAL⁶

Özet

Bu çalışmada; üniversite eğitimi alan gençlerin Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecine bakış açıları ve üniversite eğitimi alan gençlerin AB üyeliğinden ekonomik ve özgürlükler anlamında beklentileri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma evreni olarak Kırklareli Üniversitesi Pınarhisar Meslek Yüksekokulu öğrencileri belirlenmiştir. Araştırma evreninin belirlenmesinde; okulda hem sosyal hem de fen bilimlerinin alanına giren programlarda eğitimin yürütülmesi etkili olmuştur. Araştırma evrenini oluşturan öğrenci sayısı 833 tanedir. Örneklem belirlemede ise devam zorunluluğu bulunan öğrenciler esası oluşturmuştur. Bu öğrencilerin sayısı 708 tanedir. Veri toplama sürecinde bu öğrencilerden 483 tanesine ulaşılmıştır. Veriler SPSS 13.0 istatistik programı vasıtasıyla analize tabi tutulmuştur. Araştırma sonuçları şu şekilde özetlemek mümkündür. **a)** Pınarhisar MYO'nda eğitim alan öğrencilerin %46,6'sı Türkiye'nin AB üyeliğine sıcak bakmamaktadırlar. **b)** AB üyeliğini program bazında sadece turizm programı öğrencileri istemektedir. **c)** Öğrenciler AB üyeliğinin ülkemizin olanaklarına ve özgürlüklerine katkı sağlayacağına inanmaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Üyelik, Öğrenci Bakış Açısı, Kırklareli, Türkiye.

A STUDY BASED ON TO DETERMINE UNIVERSITY STUDENTS' PERSPECTIVE INTENDED FOR EUROPEAN UNION MEMBERSHIP

Abstract

In this project, it is intended to determine the feeling of the students studying at university to EU membership process, and their expectation from EU membership process by means of economics and freedom. Students of Kırklareli University Pınarhisar Vocational of Higher School are chosen as the examination universe. In the determination of the examination universe, the existence of both social and science courses are effective. The count of students constituting the examination universe is 833 pieces.

Basically, students with attendance obligation are chosen as sample. The count of these students is 708 pieces. In the data collection stage only 483 of these students are reached. The data are analyzed by SPSS 13.0 statistical software. It is possible to summarize the result like below: **a)** 46,4% of the students of Pınarhisar Vocational of Higher School have positive look on EU membership; **b)** On the basis of the study programs, only students of tourism program desire the membership of EU; **c)** Students believe that EU membership will contribute to our country by means of facilities and liberty.

Key Words: European Union, Membership, Perspective of Student, Kırklareli, Turkey.

¹ Öğr. Gör., Kırklareli Üniversitesi, Pınarhisar Meslek Yüksekokulu, aydin.unal@kirkclareli.edu.tr

² Yrd.Doç.Dr., Kırklareli Üniversitesi, Pınarhisar Meslek Yüksekokulu, bahtiyar.dursun@kirkclareli.edu.tr

³ Öğr. Gör., Kırklareli Üniversitesi, Pınarhisar Meslek Yüksekokulu, selcuk.ozkan@kirkclareli.edu.tr

⁴ Öğr. Gör., Kırklareli Üniversitesi, Pınarhisar Meslek Yüksekokulu, mehtap.izmirlil@kirkclareli.edu.tr

⁵ Öğr. Gör., Kırklareli Üniversitesi, Pınarhisar Meslek Yüksekokulu, ahmet.altay@kirkclareli.edu.tr

⁶ Öğr. Gör., Kırklareli Üniversitesi, Pınarhisar Meslek Yüksekokulu, seda.akin@kirkclareli.edu.tr

Giriş

Türk tarihinin özellikle XVIII. yüzyıldan sonraki dönemlerine bakıldığında, Batı'nın değerlerini siyasi ve sosyal yaşama hâkim kılma çabalarını gözlemlemek mümkündür. Türkiye'nin 31 Temmuz 1959'da, Avrupa Ekonomik Topluluğu'na "ortak üye" (associate member) olmak için başvurmasıyla başlayan Avrupa Birliği'ne üyelik süreci de ülkemizin batılılaşma serüveninin en önemli halkasını oluşturmaktadır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik süreci 14 Nisan 1987'de tam üyelik için başvuru yapması ve 1999 yılının Aralık ayında gerçekleştirilen Helsinki Zirvesi'nde, Türkiye'nin Avrupa Birliği tam üyeliğine adaylığı kabul edilmesiyle önemli bir ivme kazanmıştır. Özellikle ikibinli yıllarla birlikte ülkemizin, AB müktesebatının tamamına uyum sağlaması gerektiği gerçeği ön plana çıkarılmış ve nihayetinde 17 Aralık 2004 Brüksel Zirvesi'nde, Türkiye'nin tam üyelik müzakerelerinin başlatılması kararı ile hem Avrupa açısından hem de Türkiye açısından yeni ve önemli bir aşamaya girilmiştir.

Avrupa Birliği ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında; Avrupa Birliği'nin ve bu birliğe üyeliğin, tam olarak neleri ifade ettiğinin ve temel dinamiklerinin ne olduğu konusunun, toplumun her kesiminde daha doğru anlaşılması ve doğru uygulamalar ışığında hareket edilmesinin sağlanması büyük önem taşımaktadır. Çünkü Avrupa Birliği'ne katılacak olan Türkiye'den doğal olarak Avrupa Birliği'ne yönelik uyum yeteneğini geliştirmesi beklenecektir (Canpolat, 2002). Türk toplumu içinde yer alan bireyler; yani bu ülkenin siyasal karar alıcıları, uygulayıcılar, akademisyenler, hakimler, savcılar ve her kesimden halk, böyle bir sistem içinde yer alırken; toplumsal, kültürel, politik, ekonomik, kurumsal ve tarihsel bir proje olan Avrupa Birliği ile ilgili, geniş bir ufka ve donanımına sahip olmak durumundadır. Üyelik durumu herkesi ilgilendirmektedir (Canpolat, 2002). Bu bağlamda; söz konusu birliğe üyeliğin, Türkiye'de yaşayan insanların yaşamlarını nasıl etkileyeceği ya da üye olmanın gerekli koşulları olan "uyumlaşma" sonucu kabul edilen kuralların neler olduğu konusunda toplumun bilgilendirilmesi ve bu süreçle ilgili toplumsal tutum ve algının tespit edilmesi kaçınılmazdır (Erdoğan: 2005).

İlgazi (2009) çalışmasında; Avrupa Birliği müzakere sürecinde ve ilerleme raporlarında Türkiye'deki insan hakları ile ilgili tespitler ve buna bağlı yaşanan gelişmelerin Türkiye – Avrupa Birliği ilişkilerine etkilerini incelemiştir. Demir (2005) çalışmasında; Türkiye'de bireylerin Avrupa Birliği üyeliğine bakışını değerlendirmiştir. Söz konusu araştırmada 2004 yılında ülke çapında iki aşamalı küme örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen 2867 hanede, 6714 tane on sekiz yaş üzeri birey kapsanarak alan uygulaması gerçekleştirilmiştir. Hayır (2004) çalışmasında; Türkiye Avrupa Birliği ilişkilerinin tarihsel gelişimi, Avrupa Birliğinin genişleme süreci ve Türkiye'nin durumunu, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki Gümrük Birliği sürecini ve İzmit sanayicisinin ve halkının Avrupa Birliğinden beklentilerini ve Birlik hakkındaki düşünceleri tartışmıştır. Sandal ve arkadaşları ise (2005) çalışmalarında; 47 ülkeye ait 37 sosyo-ekonomik değişken çerçevesinde, aynı yapıyı gösteren homojen ülke gruplarının belirlenmesine ve elde edilen verilere bağlı olarak Türkiye'nin hangi ülke veya ülkeler grubuna daha çok benzediğinin ortaya çıkarılmasına çalışmışlardır.

Çalışmalarında "Hiyerarşik Kluster (küme) Analizi" adı verilen istatistik yöntemin kullanılması uygun görmüşlerdir. Avrupa Birliği'ne 40 yıldır girmeye çalışan Türkiye, bu süreç içerisinde sosyo-ekonomik kriterler açısından birlik ülkelerinin standartlarına ulaşamamıştır. Türkiye'nin orta vadede bu standartlara ulaşabilmesi için Avrupa Birliği'ne girmesi gerekli gözükmektedir. Bedirhan (2009) çalışmasında; Avrupa birliği ülkelerinde yaşayan Türk çocuklarının kültürel uyum sorunları incelemiş ve çözüm önerileri geliştirmiştir. Demirtaş (2008) tez çalışmasında; Avrupa Birliği'ni tanıtmaya çalışmıştır ve Türkiye'nin özellikle adaylık sürecinde Avrupa Birliği ile olan ilişkilerine değinmiştir. Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine birer kentle sınırlı olsa da kendi kamuoyunun ve bir Avrupa Birliği ülkesi olan Çek Cumhuriyeti kamuoyunun bakışı ile ilgili bir çalışma gerçekleştirmiştir.

Bu çalışmada yukarıda bahsedilen çalışmalardan farklı olarak Meslek Yüksekokulu öğrencileri örneklem olarak değerlendirmeye alınmıştır. Meslek Yüksekokulları ülkemizin tarım, ticaret, sanayi, hizmet ve bilişim alanlarının değişen ve gelişen ihtiyaçlarına yanıt verecek nitelikte ara eleman yetiştiren kurumlardır. Meslek Yüksekokullarında öğrenim görmekte olan öğrenciler çok yakın bir gelecekte ülkemizin tarım, ticaret, sanayi, hizmet ve bilişim sektörlerinin önemli bir iş gücü unsuru olarak çalışma hayatına atılacaklardır. Bu sebeple Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ülkemizin geleceği açısından son derece önemli olan Avrupa Birliği

hakkındaki algı ve tutumları ile Avrupa Birliği hakkındaki ekonomik ve özgürlükler anlamında beklentileri araştırılması gereken önemli bir konudur.

Yöntem

Öğrencilerin Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik sürecine bakış açılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, nicel veri elde etmek için literatür taraması yapılarak, konuya uygun bir ölçek tasarlanmıştır. Ölçekte 22 ifade yer almakta olup bu ifadelerden 10 tanesi ekonomik kriterler, 12 tanesi de olanak ve özgürlüklerle ilgili genel kriterlerle ilgilidir. Bu ölçek; HAYIR'ın (2004) yılında yapmış olduğu "Avrupa Birliği – Türkiye İlişkileri" isimli çalışmasında kullandığı ifadelerden faydalanılarak oluşturulmuştur. Likert soru tipine göre hazırlanan ifadeler için 1 (kesinlikle katılmıyorum) – 5 (kesinlikle katılıyorum) arasında 5'li bir cevaplandırma kriteri uygulanmıştır.

Araştırmada kantitatif bir teknik olan anket tekniğinden yararlanılmıştır. Daha çok sosyal içerikli konularda ve araştırmalarda kullanılan anket tekniği, belli bir amaç ve plana göre düzenlenmiş soru listesidir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2007). Anketlerin giderek yaygınlık kazanmasındaki en büyük sebeplerden biri bilgisayar destekli istatistik programlarının yaygınlaşmasıdır. Bu programlar anketlerden elde edilen verilerin işlenmesini ve analiz edilmesini kolaylaştırmıştır. Anketlerin sağladığı avantajların arasında çalışmanın geçerliliği ve güvenilirliği arttırması sayılabilmektedir. Ayrıca anketler sayesinde araştırmacılar, her bireyin aynı soru setine cevap vermesi ve yüksek sayıda kişiye uygulanabilmesi gibi sebeplerle ideal veri toplama aracına sahip olabilmektedirler (Altunışık ve ark., 2007). Örneklem belirlemede olasılıklı örneklem yöntemlerinden basit rastgele örnekleme yöntemi uygulanmıştır. Bu örnekleme; evrendeki her birimin örnekleme girme olasılığının eşit ve birbirinden bağımsız olduğu örneklem türüdür. Bağımsızlık ve eşitlik bu örnekleme türünün temelini oluşturmaktadır (Erkuş, 2001).

Araştırma evreni; Kırklareli Üniversitesi Pınarhisar Meslek Yüksekokulu'nda eğitim gören tüm öğrencilerdir. Evrenin belirlenmesinde okulda eğitim verilen dört programın bulunması ve bu bölümlerde sözel ve sayısal anlamda farklı sınıf öğrencilerin yer almasıdır. Örneklem olarak ise devam zorunluluğu bulunan öğrenciler belirlenmiştir. Evrenin büyüklüğü 833 öğrencidir. Örneklem olarak ise büyüklük 708 öğrencidir ve bu öğrencilerin 483 tanesine ulaşılmıştır. Örneklemde eğitim verilen dört bölümden de öğrenci vardır. Elde edilen verilerin tamamı değerlendirmeye alınmıştır. Herhangi bir veri eksiklikten dolayı değerlendirme dışında tutulmamıştır. Araştırma sürecinde gerekli izinler alınmıştır. Elde edilen veriler SPSS 13.0 programı vasıtasıyla değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırma kapsamında öğrencilerin ölçülen demografik özellikleri; cinsiyet, yaş, sınıf, ailelerin gelir durumu, öğrencilerin bölümleri ve Avrupa Birliği'ne üyeliğe bakışlarıdır. Ayrıca demografik faktörlerin Avrupa Birliği'ne üyeliğe bakış açısına olan etkileri ile ilgili bulgular bu bölümde yer almaktadır.

Öğrencilerin Demografik Özellikleri;

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerine göre dağılımı Tablo 1'de gösterilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet durumuna göre dağılımına bakıldığında araştırma grubunun, 190 kişi ile %39,3'ü bayanlar, 268 kişi ile %55,5'i baylardan oluştuğu görülmektedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin 322 kişi ile %6,7'si 20 yaş ve altı, 114 kişi ile %23,6'sı 21-25 yaş aralığında, 9 kişi ile %1,9'u 26-30 yaş aralığında ve 26 kişi %5,4'ü 31 yaş ve üzerindedir. Öğrencilerin 259 kişi ile %53,6'sı birinci sınıfta ve 203 kişi ile %42,0'ı ikinci sınıfta eğitim görmektedir. Öğrencilerin ailelerinden 58 kişi ile %12,0'ı 500 TL ve altında, 272 kişi ile %56,3'ü 501TL-1500 TL aralığında, 90 kişi ile %18,6'sı 1501TL-2500 TL ve 42 kişi ile %8,7'si 2501 TL ve üzerinde aylık gelire sahiptir. Çalışmaya katılan öğrencilerden 118 kişi ile %24,4'ü turizm programlarında, 70 kişi ile %14,5'i elektrik, 86 kişi ile %17,8'i bilgi yönetimi ve 199 kişi ile %41,2'si bilgisayar programlarında eğitim görmektedir. Öğrencilerden 216 kişi ile %44,7'si Avrupa Birliği'ne katılma konusunda olumlu bakışa sahip iken, 225 kişi ile %46,6'sı Avrupa Birliği'ne katılım konusunda olumsuz görüşe sahiptir.

Tablo 1. Öğrencilerin Demografik Özelliklere Göre Dağılımı

		Sayı	%Yüzde			Sayı	%Yüzde
Cinsiyet	Bayan	190	39,3	Gelir Düzeyi	1501-2500TL	90	18,6
	Bay	268	55,5		2501TL ve +	21	4,3
	Cevaplamayan	25	5,2		Cevaplamayan	42	8,7
Yaş	20 Yaş Altı	322	66,7	Bölümünüz	Turizm	118	24,4
	21- 25 arası	114	23,6		Elektrik	70	14,5
	26 – 30 arası	9	1,9		Bilgi Yönetimi	86	17,8
	31 ve Üzeri	26	5,4		Bilgisayar	199	41,2
	Cevaplamayan	12	2,5		Cevaplamayan	10	2,1
Sınıf	1.Sınıf	259	53,6	AB Görüşünüz	Evet	216	44,7
	2.Sınıf	203	42,0		Hayır	225	46,6
	Cevaplamayan	21	4,3		Cevaplamayan	42	8,7
Gelir Düzeyi	500 TL'den az	58	12,0	Toplam		483	100
	501-1500TL	272	56,3				

Avrupa Birliği Bakış Açısı Ölçeği Faktör Analiz;

Faktör analizi iki aşamadan oluşmaktadır. Ölçekteki 22 madde ile yapılan ilk analiz sonucunda KMO örneklem yeterliliği katsayısı 0,926 ve anlamlılık değeri $p < 0,001$ çıkmıştır. KMO (Kaiser –Meyer- Olkin) değeri; tüm verilerin faktör analizine uygun olup olmadığını gösteren katsayıdır. Verilerin, faktör analizi için uygunluğu Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett küresellik (sphericity) testiyle incelenebilir. KMO katsayısı, veri matrisinin faktör analizi için uygun olup olmadığını, veri yapısının faktör çıkarma için uygunluğu hakkında bilgi verir (Büyüköztürk, 2009). Bu değerler verilerin faktör analizine tabi tutulabileceğini göstermektedir. Birinci faktör analizinde 22 madde, özdeğeri 1'in üzerinde toplam 2 faktör altında toplanmıştır. Ancak 13, 20 ve 21. maddelerin birden fazla faktöre binişik yüklenmesi nedeniyle faktör analizinden çıkartılmıştır ve kalan 19 madde ile ikinci bir faktör analizi gerçekleştirilmiştir. İkinci faktör analizinin KMO değeri 0,932 ve anlamlılık değeri $p < 0,001$ çıkmıştır. İkinci faktör analizi sonucunda, 19 madde, özdeğeri 1'in üzerinde 2 faktör altında toplanmıştır. Ancak 19. madde anlamlı olarak boyutlandırılmaması nedeniyle analizden çıkarılmıştır. Tekrar edilen faktör analizi sonucunda elde edilen faktörler araştırmacılar tarafından, sırasıyla "Olanaklar / Özgürlükler" ve "Ekonomik Beklentiler" olarak isimlendirilmiştir.

Tablo 2. Avrupa Birliği Bakış Açısı Ölçeği Faktör Analiz;

Faktörler	Faktör Yükleri	Özdeğer	Açıklanan Varyans %	Alpha
Faktör 1: Olanaklar / Özgürlükler		7,211	36,95	,919
Yeni iş sahaları açılır.	,774			
Yeni iş imkânları oluşur.	,767			
Vatandaşlarımız daha iyi olanaklara kavuşur.	,763			
Ekonomik gelişmeleri olumlu etkiler.	,729			
Üretim sektörünün canlanmasını sağlar.	,721			

Modernleşme sürecine katkı sağlar.	,711		
Uluslar arası saygınlığı artar.	,710		
Kişi başına düşen gelir artar.	,678		
İnsan haklarına olumlu katkı sağlar.	,660		
Eğitim sistemine olumlu katkı sağlar.	,658		
Yerli ürünler için yeni pazarlar açar.	,634		
Kişisel ve kültürel hakların gelişimine katkı sağlar.	,632		
İç ve dış barışa olumlu katkı sağlar.	,626		
Fikir, ifade ve inanç özgürlüğüne katkı sağlar.	,575		
Faktör 2: Ekonomik Beklentiler	1,374	8,234	,334
Kişi başına düşen gelir açısından fark olmayacaktır.	,607		
Ekonomik anlamda hiçbir şey değişmeyecektir.	,587		
Yerli ürünler ile AB ürünleri rekabet edebilir.	,464		
Ülkemizden yurtdışına göç artar.	,434		

Notlar: Varimax Rotasyonlu Temel Bileşenler Faktör Analizi Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterliliği=, 926, Bartlett's Test of Sphericity: $p < 0,000$ (Chi-Square 3644,082, $df=171$) Toplam Varyans: 45,184.

Değişkenlerin Ortalaması ve Standart Sapması;

Çalışmada kullanılan değişkenler faktör analizine tabi tutulmuştur. Avrupa Birliği'ne bakış açısı değişkenleri faktör analiziyle iki boyutta toplanmıştır. Bu boyutlar; olanaklar / özgürlükler ve ekonomik beklentiler olarak isimlendirilmiştir. Faktör analizleri sonucunda ortaya çıkan bu iki boyutun ortalamaları ve standart sapmaları tablo 3'de verilmiştir. Tablo 3'e göre; olanaklar / özgürlükler boyutunun ortalaması 3,1888 ve standart sapması ,87253'tür. Bu değerlere göre olanaklar / özgürlükler boyutunda yer alan değişkenlerin "kararsızım – katılıyorum" aralığında toplandığını söyleyebiliriz. Ekonomik beklentiler boyutunun ortalaması 3,0232 ve standart sapması ,65638'dir. Ekonomik beklentiler boyutunda yer alan değişkenler de "kararsızım – katılıyorum" aralığında toplanmaktadır.

Tablo 3. Değişkenlerin ortalamaları ve Standart Sapmaları

	Olanaklar / Özgürlükler	Ekonomik Beklentiler
Kişi	483	483
Cevaplamayan	0	0
Ortalama	3,1888	3,0232
Standart Sapma	,87253	,65638

Boyutların Orta Değer 3'ten Farklılığının Bir Örneklem T-testi;

Bir örneklem t-testi ile Avrupa Birliği Bakış Açısı boyutlarının 5'li Likert tipi ölçekte orta değer 3'ten istatistiksel olarak farklı olup olmadıkları incelenmektedir. Ekonomik beklentiler boyutunun ortalaması $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde orta değer 3'ten yüksek çıkmıştır. Ekonomik beklentiler boyutunun değeri ise istatistiksel

olarak orta değer 3'ten anlamlı bir farklılık göstermemektedir. T-testinin sonuçları Tablo 4'te verilmektedir. Avrupa Birliği Bakış Açısı boyutları içinde olanaklar / özgürlükler boyutu en yüksek ortalamaya sahiptir ($X=3,18$). Yani öğrenciler Avrupa Birliği'ne üyelik sonrasında olanak ve özgürlüklerin artacağına inanmaktadırlar. Öğrenciler ekonomik beklentilerin karşılanacağına da inanmaktadır ($X=3,02$). Fakat bu boyuta olan inanç daha düşük düzeyde kalmaktadır.

Tablo 4. Boyutların Orta Değer 3'ten Farklılığının Bir Örneklem T-testi

Boyutlar	Ortalama	Standart Hata	t-değeri	p-değeri
Olanaklar / Özgürlükler	3,18	,87253	4,757	,000
Ekonomik Beklentiler	3,02	,65638	,776	,438

Avrupa Birliği Bakış Açısı Boyutlarının Cinsiyet Değişkeni Açısından T-test Sonuçları;

Yapılan bağımsız örneklem t-testine göre grupların ortalamaları arasındaki farkı P değeri göstermektedir. Analize dâhil edilen boyutlarla cinsiyet değişkeni arasında $p<0,05$ anlamlılık düzeyinde bir farklılık ortaya konmuştur. Buna göre olanaklar / özgürlükler boyutunda anlamlı bir fark görülmektedir ($2,225$, $p>0,005$). Buna göre bayan öğrenciler erkek öğrencilere oranla Avrupa Birliği üyeliğinin olanakları ve özgürlükleri karşılama olumlu katkı sağlayacağı görüşündedirler.

Tablo 5.Cinsiyet Değişkeni Açısından T-test Sonuçları

Faktör	Erkek Ortalama	Kadın Ortalama	t-değeri	p-değeri
Olanaklar / Özgürlükler	3,11	3,29	2,225	,027
Ekonomik Beklentiler	3,03	3,00	-,461	,645

Avrupa Birliği Bakış Açısı Boyutlarının Sınıf Değişkeni Açısından T-test Sonuçları;

Yapılan bağımsız örneklem t-testine göre grupların ortalamaları arasındaki farkı P değeri göstermektedir. Analize dâhil edilen boyutlarla sınıf değişkeni arasında $p<0,05$ anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık ortaya konmamıştır. Buna göre öğrencilerin sınıf farklılıkları AB bakış açılarını olumlu veya olumsuz olarak etkilememektedir.

Tablo 6.Sınıf Değişkeni Açısından T-test Sonuçları

Faktör	I.Sınıf	II.Sınıf	t-değeri	p-değeri
Olanaklar / Özgürlükler	3,22	3,13	1,123	,262
Ekonomik Beklentiler	2,99	3,07	-1,216	,225

Avrupa Birliği Bakış Açısı Boyutlarının AB Katılım Değişkeni Açısından T-test Sonuçları;

Yapılan bağımsız örneklem t-testine göre grupların ortalamaları arasındaki farkı P değeri göstermektedir. Analize dâhil edilen boyutlarla AB'ye katılım değişkeni arasında $p<0,05$ anlamlılık düzeyinde olanaklar / özgürlükler boyutunda anlamlı bir farklılık ortaya konmuştur ($1,838$, $p>0,005$). Buna göre AB'ye katılım konusunda olumlu görüş bildiren öğrenciler olanakların ve özgürlüklerin artacağına inanmaktadırlar.

Tablo 7.AB'ye Katılım Değişkeni Açısından T-test Sonuçları

Faktör	Evet	Hayır	t-değeri	p-değeri
Olanaklar / Özgürlükler	3,59	2,79	1,838	,000
Ekonomik Beklentiler	3,04	3,02	,321	,748

AB'ye Bakış Açısı Boyutlarının Yaş Değişkeni Açısından ANOVA Sonuçları;

Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, AB'ye bakış açısı boyutunun, yaş değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur.

Tablo 8. Yaş Değişkeni Açısından ANOVA Analizi

Faktör	Gruplar	Ortalama	Varyansların Eşitliği Modeli			
			Levene	P	F	P
Olanaklar / Özgürlükler	20 Yaş ve Altı	3,22	2,339	,054	,791	,532
	21-25 Yaş	3,07				
	26-30 Yaş	3,21				
	31 Yaş ve +	3,29				
Ekonomik Beklentiler	20 Yaş ve Altı	3,00	3,183	,013	1,316	,263
	21-25 Yaş	3,03				
	26-30 Yaş	3,40				
	31 Yaş ve +	3,16				

AB'ye Bakış Açısı Boyutlarının Gelir Değişkeni Açısından ANOVA Sonuçları;

Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, AB'ye bakış açısı boyutlarının gelir düzeyi değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur.

Tablo 9. Gelir Değişkeni Açısından ANOVA Analizi

Faktör	Gruplar	Ortalama	Varyansların Eşitliği Modeli			
			Levene	P	F	P
Olanaklar / Özgürlükler	500 TL Altı	3,18	1,053	,379	,342	,849
	501TL-1500TL	3,16				
	1501TL-2500TL	3,27				
	2501TL ve +	3,23				
Ekonomik Beklentiler	500 TL Altı	2,91	,959	,429	1,999	,094
	501TL-1500TL	3,00				
	1501TL-2500TL	3,18				
	2501TL ve +	2,97				

AB'ye Bakış Açısı Boyutlarının Bölüm Değişkeni Açısından ANOVA Sonuçları;

Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, AB'ye bakış açısı boyutlarının bölüm değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterdiği bulunmuştur. AB bakış açısı boyutlarından olanaklar ve özgürlükler boyutunda anlamlı bir fark görülmektedir (4,818, $p>0,005$). Yapılan Scheffe testi sonucunda olanaklar ve özgürlükler boyutundaki bu farklılığın turizm bölümünde okuyan öğrenciler ($X=3,25$) ile elektrik bölümünde okuyan öğrenciler ($X=2,87$); ve bilgi yönetimi bölümünde okuyan öğrenciler ($X=3,43$) ile elektrik bölümünde okuyan öğrenciler ($X=2,87$) arasında olduğu ortaya çıkmıştır. Buna göre turizm ve bilgi yönetimi öğrencileri elektrik bölümü öğrencilerine göre AB'ye üyelikle birlikte olanakların ve özgürlüklerin daha fazla

gelişeceğini düşünmektedirler. Ekonomik beklentiler boyutu ile bölüm değişkeni arasında anlamlı farklılıklar ortaya konamamıştır.

Tablo 10. Bölüm Değişkeni Açısından ANOVA Analizi

Faktör	Gruplar	Ortalama	Varyansların Eşitliği Modeli			
			Levene	P	F	P
Olanaklar / Özgürlükler	Turizm	3,25	4,059	,003	4,818	,001
	Elektrik	2,87				
	Bilgi Yönetimi	3,43				
	Bilgisayar	3,17				
Ekonomik Beklentiler	Turizm	3,03	3,412	,009	1,225	,299
	Elektrik	3,09				
	Bilgi Yönetimi	3,03				
	Bilgisayar	3,00				

Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonuçları değerlendirilirken araştırmanın yapıldığı zaman ve araştırmanın yapıldığı kişi sayısı araştırma sonuçlarının yorumlanmasında önemli görülen sınırlılıklardır. Araştırmada nicel verilerin elde edilmesinden sonra yapılan değerlendirmelerde şu sonuçlara ulaşılmıştır;

- Araştırma grubunun, %39,3'ü bayan öğrencilerden ve %55,5'i erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %6,7'si 20 yaş ve altı, %23,6'sı 21-25 yaş aralığında, %1,9'u 26-30 yaş aralığında ve %5,4'ü 31 yaş ve üzerindedir. Öğrenciler ağırlıklı olarak 21-25 yaş aralığındadır.
- Öğrencilerin %53,6'sı birinci sınıfta ve %42,0'ı ikinci sınıfta eğitim görmektedir. Öğrencilerin ailelerinden %12,0'ı 500 TL ve altında, %56,3'ü 501TL-1500 TL aralığında, %18,6'sı 1501TL-2500 TL ve %8,7'si 2501 TL ve üzerinde aylık gelire sahiptir. Öğrencilerin aileleri genellikle asgari ücret düzeyinde aylık gelire sahiptir. %12 gibi bir oranda öğrenci ailesi 500 TL ve altında aylık gelire sahiptir. Çalışmaya katılan öğrencilerden %24,4'ü turizm programlarında, %14,5'i elektrik, %17,8'i bilgi yönetimi ve %41,2'si bilgisayar programlarında eğitim görmektedir.
- Öğrencilerden %44,7'si Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine "evet" yönünde görüş belirtirken, %46,6'sı Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine "hayır" yönünde görüş belirtmişlerdir. Öğrencilerin bölümleri bazında bakıldığında sadece turizm bölümü öğrencilerinin büyük çoğunluğu Avrupa Birliği üyeliğine "evet" derken; bilgisayar, elektrik ve bilgi yönetimi öğrencilerinin büyük çoğunluğu Avrupa Birliği üyeliğine "hayır" demektedir.
- Avrupa Birliğine bakış açısı ölçeğindeki 22 ifade faktör analizine tabi tutulmuştur. Elde edilen faktörler araştırmacılar tarafından, sırasıyla "Olanaklar / Özgürlükler" ve "Ekonomik Beklentiler" olarak isimlendirilmişlerdir.
- Avrupa Birliği Bakış Açısı boyutları içinde olanaklar / özgürlükler boyutu en yüksek ortalamaya sahiptir. Yani öğrenciler Avrupa Birliği'ne üyelik sonrasında olanak ve özgürlüklerin artacağına inanmaktadır. Öğrenciler ekonomik beklentilerin karşılanacağına da inanmaktadır. Fakat bu boyuta olan inanç daha düşük düzeyde kalmaktadır.
- Yapılan analizler sonucunda; bayan öğrencilerin erkek öğrencilere oranla AB üyeliğinin olanakları ve özgürlükleri daha fazla arttıracığına inandıkları ortaya konmuştur. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ve AB'ye katılım konusundaki görüşleri AB'ye bakış açılarını etkilememektedir.

- Ayrıca öğrencilerin yaş düzeyleri ve ailelerinin gelir durumları AB'ye bakış açılarını etkilememektedir. Ancak okudukları bölümler açısından farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Turizm ve bilgi yönetimi bölümü öğrencileri elektrik öğrencilerine göre AB üyeliğinin olanaklara ve özgürlüklere daha fazla katkı sağlayacağı görüşündedirler.

Bu çalışma uygulamanın kısıtları nedeniyle örneklem olarak tek bir üniversite ve tek bir meslek yüksekokulu öğrencileri seçilerek yapılmıştır. Konunun daha kapsamlı incelenmesi ve bulguların genellenebilir olması için gelecekte yapılacak araştırmanın kapsamı genişletilerek bir üniversitenin tüm öğrencileri araştırma kapsamına alınarak gerçekleştirilebilir.

Teşekkür

Araştırma sürecinde gerekli tüm desteği bizlere sağlayan Kırklareli Üniversitesi ve Pınarhisar Meslek Yüksekokulu yönetimine teşekkürü bir borç biliriz.

Kaynakça

- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu B., ve Yıldırım, E. (2007). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Bedirhan, Y. (2009). Avrupa Birliği Ülkelerinde Yaşayan Türk Çocuklarının Kültürel Uyum Sorunları ve Çözüm Önerileri, Akademik Bakış, 16, <http://www.akademikbakis.org>, adresinden 08.01.2012 tarihinde alınmıştır.
- Büyüköztürk, Ş. (2009). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, Ankara: Pegem Akademi Yayınları, 15.Baskı.
- Canbolat, İ. (2002). Avrupa Birliği: Uluslar Üstü Bir Sistemin Tarihsel, Teorik, Kurumsal, Jeopolitik Analizi, İstanbul: Alfa Yayınları.
- Canbolat, İ. (2002). Küreselleşen Dünya ve Türkiye Askın Değerler, Kurumlar ve Politikalar Açında İlişkiler, Sorunlar, Bursa: Vipaş.
- Demir, Ö. (2005). Attitudes of Individuals Towards European Union Membership in Turkey, Ankara: State Institute of Statistics Prime Ministry Republic of Turkey.
- Demirtaş, B. (2008). Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Üyeliği Konusunda Isparta ve BRNO Kent Halkının Düşünce ve Eğilimlerinin Belirlenmesi ve Karşılaştırılması, Isparta: Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erdoğan, İ. ve Korkmaz, A. (2005). Öteki Kuram: Kitle İletişim Kuram ve Araştırmalarının Tarihsel ve Eleştirel Bir Değerlendirmesi, Ankara: Erk Yayınları, 2.Baskı.
- Erkuş, A. (2011). Davranış Bilimleri İçin Bilimsel Araştırma Süreci, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 3.Baskı.
- Hayır, M. (2004). Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri (Halkın ve Sanayicinin AB Konusundaki Düşünceleri), Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7, 240-256.
- İlgazi, A. (2009). Avrupa Birliği İlerleme Raporlarındaki Yansımalarıyla İnsan Hakları Konusunda Türkiye'den Beklentiler Ve Yaşanan Gelişmeler, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Uluslararası Davraz Kongresi, 24 - 27 EYLÜL 2009.
- Sandal, E., K., Karabulut, M., ve Gürbüz, M. (2005). Sosyo-Ekonomik Kriterler Bakımından Türkiye'nin Konumu ve Avrupa Birliği, Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15(1), 1-14.
- Yazıcıoğlu, Y. Ve Erdoğan, S. (2007). SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Detay Yayıncılık, Genişletilmiş 2. Baskı.

EK 1. Avrupa Birliği Bakış Açısı Ölçeği**Değerli katılımcı,**

Aşağıdaki ifadelerle, Avrupa Birliğine bakış açınızı ölçülmeye çalışılmaktadır. Sizden, okuyacağınız bu ifadelere katılım düzeyinizi belirtmeniz istenmektedir. Unutmayınız ki bu ifadelerin **doğru** ya da **yanlış** bir anlamı bulunmamaktadır. Bu nedenle ifadelere katılımınızı belirtirken sadece mevcut duruma ilişkin **anlık** düşüncenizi göz önünde bulundurunuz. Bu çalışmanın verileri akademik amaçlı kullanılacak, kişi ve kurum isimlerine yer verilmeyecektir. Katılımınız için teşekkür ederiz.

⑤	④	③	②	①
Tamamen Katılıyorum.	Katılıyorum.	Kararsızım.	Katılmıyorum.	Tamamen Katılmıyorum.

Öğr. Gör. Aydın ÜNAL, Yrd. Doç. Dr. Bahtiyar DURSUN, Öğr. Gör. Selçuk ÖZKAN, Öğr. Gör. Sultan Mehtap İZMİRLİ,

Öğr. Gör. Ahmet ALTAY, Öğr. Gör. Seda AKIN GÜRDAL; Kırklareli Üniversitesi, Pınarhisar Meslek Yüksekokulu

AVRUPA BİRLİĞİ BAKIŞ AÇISI İLE İLGİLİ İFADELER

- 1.AB üyeliğinin, ülkemizde yeni iş sahalarını açacağını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 2.AB üyeliğinin, ülkemizde yeni iş imkânları oluşturacağını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 3.AB üyeliğinin, ülkemizde ekonomik anlamda hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 4.AB ülkelerinin ürünleri ile ülkemizde üretilen yerli ürünlerin rekabet edebileceğini düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 5.AB üyeliğinin, ülkemizde üretilen yerli ürünler için yeni pazarlar açacağını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 6.AB üyeliğinin, ülkemiz vatandaşlarının daha iyi imkân ve olanaklara kavuşturacağını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 7.AB üyeliğinin, ülkemizden yurtdışına göçü arttıracığını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 8.AB üyeliğinin, ülkemizde kişi başına düşen geliri arttıracığını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 9.AB ülkeleri ile ülkemiz arasında kişi başına düşen milli gelir açısından fark olmadığını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 10.AB üyeliğinin, ülkemizin ekonomik gelişimini olumlu etkileyeceğini düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 11.AB üyeliğinin, ülkemizin uluslar arası alanda gücünü ve saygınlığını arttıracığını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 12.AB üyeliğinin, ülkemizde üretim sektörünün canlanmasına katkı sağlayacağını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 13.AB üyeliğinin, Türk kültürüne olumlu katkı sağlayacağını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 14.AB üyeliğinin, ülkemizde uygulanan eğitim sistemini olumlu etkileyeceğini düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 15.AB üyeliğinin, ülkemizde modernleşme sürecini hızlandıracağını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①
- 16.AB üyeliğinin, ülkemizde insan haklarına olumlu katkı sağlayacağını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①

17.AB üyeliğinin, ülkemizde fikir, ifade ve inanç özgürlüğünü geliştireceğini düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①

18.AB üyeliğinin, ülkemizde iç ve dış barışı sağlayacağını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①

19.AB üyeliğinin, ülkemizde askerin siyasetteki etkinliğini azaltacağını düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①

20.AB üyeliğinin, ülkemizi doğu ve batı arasında politik ve kültürel bir köprü haline getireceğini düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①

21.AB üyeliğinin, ülkemizde kişi ve grupların toplumdaki soyutlanmasını önleyeceğini düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①

22.AB üyeliğinin, ülkemizde kişisel ve kültürel hakları eşitleyeceğini düşünüyorum. ⑤ ④ ③ ② ①

DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

Cinsiyetiniz? Bayan Bay

Yaşınız? 20 ve altı 21-25 26 - 30 31 ve üzeri

Sınıfınız? 1.Sınıf 2.Sınıf

Ailenizin Aylık Geliriniz? 500 TL'den az 501 TL – 1500 TL 1501TL – 2500 TL 2501 TL ve üzeri

Bölümünüz? Turizm Elektrik Bilgi Yönetimi Bilgisayar

Ülkemizin AB'ne katılmasını istiyor musunuz? Evet, istiyorum. Hayır, istemiyorum.

Bilimsel Bir Çalışmaya Katıldığınız İçin Teşekkür Ederiz...